

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O FINANSIJSKIM ISKAZIMA
ZA 2020. GODINU

"JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE" PODGORICA

Tivat, 18.08.2021. godine

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA/.....	7
ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPJEHA/	11
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE.....	14
ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	16
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE	17
<i>OPŠTI PODACI.....</i>	<i>17</i>
<i>OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH ISKAZA.....</i>	<i>20</i>
<i>NAJZNAČAJNIJE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....</i>	<i>23</i>
<i>OBJELODANJIVANJA UZ FINANSIJSKE ISKAZE</i>	<i>36-68</i>

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

ORGANIMA UPRAVLJANJA DRUŠTVA
„JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE“ PODGORICA

Izveštaj o reviziji finansijskih iskaza

Mišljenje sa rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih iskaza „JAVNOG PREDUZEĆA ZA NACIONALNE PARKOVE“ Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (bilans stanja) na dan 31. decembra 2020. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha), iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske iskaze koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomenama uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 4.2. uz finansijske iskaze,
 - a) Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 2,568,022 EUR-a (2019-2,665,723 EUR-a), u okviru kojih je iskazano zemljište u iznosu od 322,900 EUR-a (2019-322,900 EUR-a) i građevinski objekti u iznosu od 1,074,162 EUR-a (2019. – 1,075,338 EUR-a). Na osnovu dokumentacije koja nam je prezentovana nismo bili u mogućnosti da u materijalno značajnom iznosu usaglasimo registar osnovnih sredstava Društva sa vlasničkim listovima, odnosno podacima iz katastarske evidencije Uprave za nekretnine Crne Gore. Za imovinu koju Društvo koristi u kontinuitetu za obavljanje osnovne djelatnosti a za koju nema upisano odgovarajuće vlasništvo, Društvo nije izvršilo nikakva rezervisanja za moguće štete ili gubitke.

- b) Na dan sastavljanja finansijskih iskaza, Društvo nije uzelo u obzir zahtjeve MRS 16 - „Nekretnine, postrojenja i oprema”, o potrebi procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, uvijek kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda, kao i zahtjeve MRS 36 – „Umanjenje vrijednosti imovine” o potrebi procjene nadoknadivog iznosa sredstva kada postoji naznaka da je vrijednost takvog sredstva umanjena. Posledenja nezavisna procjena nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je na dan 31.12.2014. godine. Zbog navedenog smatramo da je bilo neophodno izvršiti procjenu vrijednosti ove materijalne imovine i objelodaniti njenu fer vrijednost.

Zbog prirode evidencije i procjene nekretnina, postrojenja i opreme nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi možda bila neophodna usklađivanja u vezi sa obavezama i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. i u tom djelu ne možemo izraziti mišljenje.

2. Kao što je navedeno u Napomeni 4.2 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo nekretnine postrojenja i opremu u iznosu od 315,078 EUR-a (2019-394,742 EUR-a) od kojih se na ulaganja u objekat “Restoran Crno jezero” odnosi 302,078 EUR-a (2019.- 302,078 EUR-a), koji je finansiran iz kredita Investiciono razvojnog fonda AD Podgorica.

Društvo ne posjeduje dokumentaciju kojom se dokazuje da je ulaganje izvršeno u objekte od kojih će Društvu priticati ekonomske koristi i u vezi sa tim priznavanje ulaganja u nekretnine postrojenja i opremu u pripremi u iznosu od 315,078 EUR-a nije u skladu sa zahtjevima Konceptualnog okvira MRS/MSFI, koja se odnose na priznavanje imovine u bilansu stanja.

3. Kao što je navedeno u Napomeni 4.8. uz finansijske iskaze, osnovni kapital Društva na dan 31. Decembar 2020. godine u iznosu od 1,481,507 EUR-a (2019.-1,481,507 EUR-a) čini državni kapital. U osnivačkim aktima nije kvantifikovana vrijednost osnovnog kapitala, niti je u Centralnom registru privrednih subjekata iskazana vrijednost kapitala.

Društvo nije u materijalno značajnom iznosu izvršilo usaglašavanje osnovnog kapitala u statutarnim dokumenatima, javnim registrima i poslovnim knjigama, niti je kao javno preduzeće izvršilo reorganizaciju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

4. Kao što je navedeno u Napomeni 1. Opšti podaci uz finansijsk iskaze prosječan broj zaposlenih u Društvu je bio 245 u 2020. godini (2019.-238). Društvo ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju i druge naknade u skladu sa Zakonom o radu i internim opštim aktima. Naknade zaposlenima po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

Društvo nije izvršilo aktuarsku procjenu sadašnje vrednosti ove obaveze, i s tim u vezi, nije izvršilo rezervisanja po tom osnovu u finansijskim iskazima a kako to zahtjeva MRS 19 -Primanja zaposlenih.

Obavili smo reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Naša odgovornost prema tim standardima detaljnije je opisana u paragrafu *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornost u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje sa rezervom.

Materijalno značajna neizvjesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 4.30., koja ukazuje da je Društvo na dan 31. decembar 2020. godine iskazalo ukupna obrtna sredstva u iznosu od 212,460 EUR, što je za 673,358 EUR-a manje od iznosa tekućih obaveza na istu dan. Nadalje, za 2020. godinu Društvo je ostvarilo neto gubitak od 990,814 EUR-a, tako da je ukupni akumulirani gubitak veći za 690,481 EUR-a od akumuliranog dobitka. Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da posluje u skladu sa načelom nastavka poslovanja.

Za otklanjanje navedenih neizvjesnosti pri primjeni načela nastavka poslovanja, Društvo je uzelo u obzir sledeće. U 2020 godini, rukovodstvo je pratilo i procenjivalo uticaj krize uzrokovan pandemijom COVID 19 na vremensku neograničenost poslovanja. Rukovodstvo je procijenilo postojeće i očekivane efekte COVIDA-19 i zaključilo da subvencije Vlade Crne Gore omogućije Društvu da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, kao i da će očekivane ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori u 2021. godini, posebno planirani rast u oblasti turizma, pozitivno uticati na ostvarivanje planiranih finansijskih pokazatelja. Dodatno, Društvo je u planovima za sledeću godinu predvidjelo da će ostvariti bolje rezultate kroz proces reorganizacije i smanjenja troškova. Naše mišljenje sa rezervom nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, prema našoj stručnoj procjeni, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih iskaza Društva za tekući period. Utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije koja treba da se saopšte u našem izvještaju.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- (a) Kao što je navedeno u Napomeni 4.27. uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, vodi 29 sudskih sporova u kojima se javlja kao tužilac i tuženi. Ukupna vrijednost ispostavljenih zahtjeva u kojima je Društvo tuženi, iznosi 494 hilj. EUR-a, bez procijenjenih efekata zateznih kamata. Društvo je prema internoj stručnoj procjeni, uz korišćenje usluga eksternih pravnih savjetnika, izvršilo rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima na iznos od 100,000 EUR-a (2019. godine 50,000 EUR-a) (Napomena 4.9.). Po procjeni rukovodstva, za preostali iznos sporova od 394 hilj. EUR-a Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu, obzirom da se ona odnose uglavnom na procjenu materijalne i nematerijalne štete.
- (b) Kao što je navedeno u Napomeni 4.31. uz finansijske iskaze, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 65/01,80/04, 29/05, i "Sl. list CG"br.73/10, 20/11, 28/12, 8/15 i 47/17), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore zasnovanim na Zakonu o računovodstvu (Sl.list Crne Gore br.52/16), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da obezbjedimo razumno uvjerenje o tome da finansijski iskazi, uzeti kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, kao i da izdamo revizorski izvještaj koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne prikaze kada oni postoje. Pogrešni prikazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Kao dio revizije u skladu sa MSRev standardima, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih prikaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su adekvatni za tu vrstu rizika i prikupljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbjede osnovu za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni prikazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći od rizika koji je rezultat greške, jer kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole;
- Stičemo razumjevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva;
- Vršimo procjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo;
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u

svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- Vršimo procjenu cjelokupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i značajnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavjestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Tivat, 18. avgust 2021. godine

Ovlašćeni revizor,

Ljerka Momčilović

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/ na dan 31.12.2020. godine

EUR-a

P O Z I C I J A	Broj napomene uz fin. Iskaze	Iznosi		
		Tekuća godina	Prethodna godina	
			Krajnje stanje 2019 g.	Početno stanje 2019 g.
A K T I V A				
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL				
B. STALNA IMOVINA (I+II+III)				
I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (1 do 4)		2,599,582	2,706,479	
1. Ulaganja u razvoj	4.1	31,560	40,023	
2. Koncesije,patenti, licence i slična prava i ostala nem.ulaganja	4.1.	31,560	40,023	
3. Goodwill				
4. Avansi za nemat.ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi				
II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (1 +2+3+4)				
1. Zemljište i objekti	4.2.	2,568,022	2,665,723	
2. Postrojenja i oprema	4.2.	1,397,062	1,398,238	
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (3.1+3.2+3.3)	4.2.	831,182	835,949	
3.1. Investicione nekretnine				
3.2. Biološka sredstva				
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	4.2.	24,700	36,794	
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	4.2.	315,078	394,742	
III. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (1 do 7)				
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica				
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima				
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica(sem zavisnih pravnih lica)	4.3.		733	
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)				
5.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća				
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)				
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja				

**ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA/
(nastavak)**

EUR-a

POZICIJA	Broj napomene uz fin. Iskaze	Iznosi	
		Tekuća godina	Prethodna godina Krajnje stanje 2019 g. Početno stanje 2019 g.
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA			
D. OBRтна SREDSTVA (I+II+III+IV+V)		212,460	619,714
I. ZALIHE (1 do 4)	4.4.	66,968	66,847
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)			
2. Nedovršena proizvodnja			
3. Gotovi proizvodi i roba	4.4.	66,968	64,758
4. Dati avansi			2,089
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (1 do 4)	4.5.	97,858	300,996
1. Potraživanja od kupaca	4.5.	33,055	290,882
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica			
4. Ostala potraživanja (4.1+4.2+4.3)	4.5.	64,803	10,114
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit			
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	4.5.	59,580	
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	4.5.	5,223	10,114
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (1 do 3)			
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju			
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli			
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani			
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	4.6.	47,634	251,871
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO			
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	4.7.	35,300	16,142
F. UKUPNA AKTIVA (A+B+C+D+E)		2,847,342	3,342,335

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA/ (nastavak)

P O Z I C I J A	Broj napomene uz fin. iskaze	Iznosi		
		Prethodna godina		
		Tekuća godina	Krajnje stanje 2019 g.	Početno stanje 2019 g.
P A S I V A				
A. KAPITAL (I+II+III+IV+VI+VIII)		791,026	1,808,800	
I. OSNOVNI KAPITAL	4.8.	1,481,507	1,481,507	
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL				
III. EMISIONA PREMIJA				
IV. REZERVE (1+2+3+4-5)				
1. Zakonske rezerve				
2. Statutarne rezerve				
3. Druge rezerve				
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata				
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata				
VI. NERASPOREĐENA DOBIT ILI GUBITAK (1+2-3-4)	4.8.	(690,481)	327,293	
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	4.8.	667,246	281,890	
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.8.		385,355	
3. Gubitak ranijih godina	4.8.	366,913	339,952	
4. Gubitak tekuće godine	4.8.	990,814		
VII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBEĐUJE KONTROLU				
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (I +II)		247,982	276,041	
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (1 do 3)	4.9.	100,000	50,000	
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih				
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku				
3. Ostala dugoročna rezervisanja	4.9.	100,000	50,000	
II. DUGOROČNE OBAVEZE (1+ 2)	4.10.	147,982	226,041	
1. Dugoročni krediti	4.10.	113,836	133,359	
2. Ostale dugoročne obaveze	4.10.	34,146	92,682	
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	4.11.	38,802	40,320	
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	4.12.	883,714	952,814	

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA/
(nastavak)

JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE
JPNS POPS d.o.o.

EUR-a

POZICIJA	Broj napomene uz fin. iskaze	Iznosi	
		Prethodna godina	Početno stanje 2019 g.
		Tekuća godina	Krajnje stanje 2019 g.
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (I + II)		885,818	264,360
I KRATKOROČNA REZERVISANJA			
II. KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)		885,818	264,360
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	4.13.	115,854	100,796
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija			
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	4.14.	2,904	3,118
4. Obaveze prema dobavljačima	4.15.	95,612	113,318
5. Obaveze po menicama			
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima			
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima			
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (8.1 do 8.5)		671,448	47,128
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja			
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	4.16.	665,079	5,121
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	4.17.	6,369	8,361
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	4.18.		33,646
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno			
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			
G. UKUPNA PASIVA (A+B+C+D+E+F)		2,847,342	3,342,335

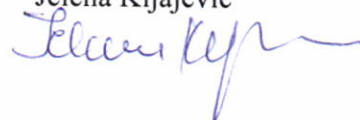
Odgovorno lice za sastavljanje fin. izkaza:

Direktor:

Dragan Djukić

Jelena Kljajević

**ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU
/BILANS USPJEHA/
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine**

P O Z I C I J A	Broj napomene uz fin.iskaze	EUR-a	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	4.19.	287,161	2,325,142
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe			
4. Ostali prihodi iz poslovanja (a do c)	4.20.	1,898,684	1,415,225
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	4.20.	1,884,781	1,400,127
b) Ostali prihodi iz poslovanja	4.20.	13,903	15,098
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine			
5. Troškovi poslovanja (a+b)	4.21.	929,712	941,519
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	4.21.	228,798	297,876
b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	4.21.	700,914	643,643
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (a+b)	4.21.	2,182,138	2,315,923
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	4.21.	1,378,963	1,444,498
b) Troškovi poreza i doprinosa (1 do 3)	4.21.	803,175	871,425
1/ Troškovi poreza	4.21.	170,777	182,932
2/ Troškovi doprinosa za penzije	4.21.	361,867	385,464
3/ Troškovi doprinosa	4.21.	270,531	303,029
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (a+b)	4.21.	1	5,826
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	4.21.	1	5,826
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	4.21.		
8. Ostali rashodi iz poslovanja	4.21.	51,837	31,134
I. Poslovni rezultat (1+2+3+4-5-6-7-8)	4.21.	(977,843)	445,965

**ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU
/BILANS USPJEHA/ (nastavak)**

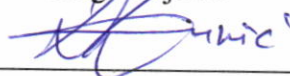
P O Z I C I J A	Broj napomene uz fin.iskaze	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (a do c)			
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica			
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica			
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (a do c)	4.22.	1,995	4,284
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica			
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica			
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	4.22.	1,995	4,284
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (a do c)		0	0
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica			
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica			
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (a-b)	4.23.	(8,493)	(28,967)
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine			
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	4.23.	8,493	28,967
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (a do c)	4.24.	7,991	7,919
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima			
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima			
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	4.24.	7,991	7,919

**ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU
 /BILANS USPJEHA/ (nastavak)**

POZICIJA	Broj napomene uz fin.iskaze	Iznos EUR-a	
		Tekuća godina	Prethodna godina
II. Finansijski rezultat (9+10+11+12-13)	4.24.	(14,489)	(32,602)
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (I+II)	4.25.	(992,332)	413,363
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno			
V. Rezultat prije oporezivanja (III+IV)	4.25.	(992,332)	413,363
14. Poreski rashod perioda (1+2)	4.25.	(1,518)	28,978
1. Tekući porez na dobit	4.25.		33,646
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	4.25.	(1,518)	(4,668)
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (V-14)	4.25.	(990,814)	384,385
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (1 do 8)		0	0
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava			
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja			
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada			
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva			
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine			
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka			
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		0	0
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (VI-VII)		0	0
IX. NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (15-VIII)		(990,814)	384,385
X. ZARADA PO AKCIJI			
1. Osnovna zarada po akciji			
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji			
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA			
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU			

Odgovorno lice za sastavljanje fin. iskaza:

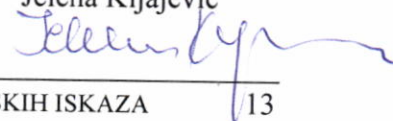
Dragan Djukić

M.P.

Direktor:

Jelena Kljajević

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

P O Z I C I J A	EUR-a	
	Iznos	
	Tekuća godina	Prethodna godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	2,377,297	3,645,342
1. Prodaja i primljeni avansi	625,188	2,482,243
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	1,993	4,284
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	1,750,116	1,158,815
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	2,355,782	3,488,198
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	746,716	939,871
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	1,486,655	2,431,190
3. Plaćene kamate	7,990	7,919
4. Porez na dobit	33,646	
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	80,775	109,219
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	21,515	157,144
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	0	0
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)		
2. Prodaja nemat. ulaganja, nekret., postrojenja, opreme i bio. sredstava		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja		
5. Primljene dividende		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	159,331	182,382
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)		
2. Kupovina nemat. ulag. nekret., postr., opreme i bio. sred.	159,331	182,382
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	(159,331)	(182,382)

IZKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE (nastavak)

POZICIJA	Iznos	
	Tekuća godina	Prethodna godina
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		EUR-a
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)		
1. Uvećanje osnovnog kapitala		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	66,421	99,143
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	66,421	99,143
3. Finansijski lizing		
4. Isplaćene dividende		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	(66,421)	(99,143)
D. NETO TOK GOTOVINE (AIII + BIII + CIII)	(204,237)	(124,381)
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	251,871	376,252
F. POZITIVNE KURSNE RAZ. PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZ. PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (D+E+F+G)	47,634	251,871

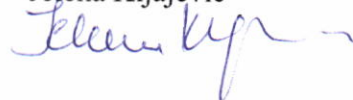
Odgovorno lice za sastavljanje fin. iskaza:

Direktor:

Dragana Djukić

Jelena Kljajević

IZKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Neuplaćeni upisani kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacija rezerve	Neraspoređena dobit	Gubitak	Otkupljene sopstvene akcije i udeli	Ukupno
Stanje na dan: 01.01.2019. godine	1,481,507						281,891	294,013		1,469,385
Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika										
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2019. godine	1,481,507						281,891	294,013		1,469,385
Neto promjene u godini	0						385,355	45,939		339,416
Stanje na dan: 31.12.2019. godine	1,481,507						667,246	339,952		1,808,800
Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika										
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2020. godine	1,481,507						667,246	339,952		1,808,801
Neto promjene u godini							667,246	1,017,775		(1,017,775)
Stanje na dan: 31.12.2020. godine	1,481,507						667,246	1,357,727		791,026

Odgovorno lice za sastavljanje fin. iskaza:

Dragan Djakić

Direktor:

Jelena Kljajević

NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

1. OPŠTI PODACI O DRUŠTVU

Svoju djelatnost ovo Društvo obavlja pod nazivom »JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE« Podgorica (u daljem tekstu »Društvo«).

Društvo je incijalno osnovano 01.08.1992. godine kao Javno preduzeće za nacionalne parkove - Podgorica. Na osnovu Zakona o privrednim društvima Društvo je izvršilo ažuriranje registracije 03.06.2003. godine i u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici registrovano pod registracionim brojem 8-0013171/1. Poslednja promjena podataka u Centralnom registru Privrednih subjekata u Podgorici izvršena je 26.01.2021. godine, registraciom promjene podataka, pod registracionim brojem 8-0013171/15

Društvo obavlja privrednu djelatnost sa sledećim registracionim oznakama:

Pun naziv Društva: "JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE" -
PODGORICA;

Skraćeni naziv: "JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE"

Vrsta pravnog lica: Ustanova;

Mjesto: Podgorica;

Adresa: Radomira Ivanovića br.2

Šifra osnovne djelatnosti: 9104;

Naziv osnovne djelatnosti: Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova

Matični broj: 02039460;

Poreski identifikacioni broj: 02039460;

PDV registracioni broj: 30/31-02889-1;

Oznaka i broj rješenja u Centralnom registru privrednih subjekata: 80013171.

Poslovne jedinice registrovane u CRPS:

Poslovna jedinica »SKADARSKO JEZERO«

Adresa: Podgorica, Crna Gora;

Djelatnost: 9104 Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova;

Organizaciona jedinica Nacionalni park »PROKLETIJE« PLAV

Adresa: ZAVRŠ PLAV, Crna Gora;

Djelatnost: 9104 Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova;

Organizaciona jedinica Nacionalni park »DURMITOR« ŽABLJAK

Adresa: Jovana Cvijića bb, Žabljak, Crna Gora;

Djelatnost: 9104 Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova;

Poslovna Jedinica »BIOGRADSKA GORA«

Adresa: Kolašin, Crna Gora;

Djelatnost: 9104 Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova;

Poslovna Jedinica »Lovćen«

Adresa: Kolašin, Crna Gora;

Djelatnost: 9104 Djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova;

Osnivač i 100% vlasnik Društva je Skupština Crne Gore.

Društvo, kao Javno preduzeća nije reorganizovano u skladu sa Zakona o privrednim društvima u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakonom o unapređnju poslovnog ambijenta, tj do 31.07.2013. godine.

Na dan 31.12.2020. godine i na dan objavljivanja ovih pojedinačnih finansijskih iskaza, tj. 30.03.2021. godine, u CRPS su registrovani izvršni direktor i ovlašćeni zastupnici Društva čija su imena prikazana u pregledu koji slijedi:

Ime i prezime	Pozicija
G-din Nenad Ivanović	Ovlašćeni zastupnik Poslovne jedinice »SKADARSKO JEZERO«;
G-din Admir Lalić	Ovlašćeni zastupnik Organizacione jedinice Nacionalni park »PROKLETIJE« Plav;
G-din Tomo Pajović	Ovlašćeni zastupnik Organizacione jedinice Nacionalni park »DURMITOR« Žabljak;
G-din Rajko Golubović	Ovlašćeni zastupnik Poslovne jedinice »BIOGRADSKA GORA«;
G-din Veselin Živanović	Ovlašćeni zastupnik Poslovne jedinice »LOVCEN«;
G-dja Jelena Kljajević	Izvršni direktor (od 26.01.2021.)
G-din Elvir Klica	Izvršni direktor (na dan 31.12.2020.)

Članovi Upravnog odbora koji su imenovani Rješenjem Vlade Crne Gore nisu registrovani u CRPS. Na dan objavljivanja ovih finansijskih izvještaja imenovane članove Upravnog odbora čine lica čija su imena prikazana u pregledu koji slijedi:

Ime i prezime	Pozicija (od 17.12.2020)
Marina Jočić	Presjednica
Miloje Šundić	Član
Milica Šljivančanin	Član

Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih iskaza su:

1. Jelena Kljajević, direktor
2. Dragan Đukić.

Finansijsko računovodstvo odvija se preko softvera za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Glavna knjiga finansijskog računovodstva vodi se u Društvu i odgovara načelima urednog knjigovodstva.

Priloženi finansijski iskazi predstavljaju pojedinačne finansijske iskaze i nisu predmet konsolidacije.

Prosječan broj zaposlenih u 2020. godini je bio 245 (2019-238 zaposlenih).

U skladu sa članom 5. Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br.52/16), Društvo je razvrstano u malo pravno lice.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih iskaza

2.1.1. Izjava o usaglašenosti

Finansijski iskazi Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni list CG", br. 52/16) i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

2.1.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI i MRS

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2013. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Crne Gore.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, pravna lica u Crnoj Gori sastavljaju finansijske iskaze po MRS - Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno po MSFI- Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, koje je objavio IASB - Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i utvrdio i objavio organ državne uprave nadležan za poslove finansija, odnosno pravno lice kojem je povjereno vršenje tih poslova, koje je od odgovarajućeg organa IFAC- Međunarodna federacija računovođa, dobilo pravo na prevod i objavljivanje.

Nadležno pravno lice kome su povjereni poslovi računovodstva i revizije u navedenom smislu je Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore (ISRCG). Na osnovu obavještenja ISRCG od 01.02.2019. godine primjenjuju se standardi izdati do 31.07.2013. godine. Tokom 2020. prevedeni su i objavljeni Standardi koji su izdati do 01. januara 2019. godine od strane IASB. ISRCG je 27.11.2020.godine, izdao obavještenje u kome je između ostalog navedeno da su od 01.01.2021. godine u Crnoj Gori od prevedenih i zvaničnih tekstova MSFI u Crnoj Gori, MSFI 16- Lizing se primjenjuje od 01.01.2021.godine, zvanična primjena MSFI 9 (za privredu) i MSFI 15 se odlaže, kao i da je dozvoljena ranija primjena MRS/MSFI čija se zvanična primjena odlaže.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 31.07.2013. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primijeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu obavezni za primjenu u Crnoj Gori. Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda i primijeni Standarde na način kako je to navedeno u obavještenju Instituta sertifikovanih računovođa od 27.11.2020.godine. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

U narednom pregledu dati su standardi i izmjene postojećih MRS i MSFI koje je objavio IASB - Odbor za međunarodne računovodstvene standarde za izvještajni period, koji na dan 31. decembar 2020. godine nisu još uvijek obaveznoj primjenjeni u Crnoj Gori:

Standardi	Datum primjene za finansijske iskaze koji počinju na ili nakon
Izmjene MRS 32 - (Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza)	01.01.2014.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (Investicioni entiteti)	01.01.2014.
Izmjene MRS 36 (Objavljivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu)	01.01.2014.
Izmjene MRS 39 (Novacije derivata i nastavak računovodstva zaštite)	01.01.2014.
Izmjene MRS 19 (Definisani planovi primanja: Nakande zaposlenih)	01.07.2014.
Izmjene MSFI 11 (Računovodstveni tretman spajanja ulaganja u zajedničke operacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 i MRS 38 (Razjašnjenje prihvatljive metode amortizacije i depresijacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 (Poljoprivreda; Višegodišnji zasadi)	01.01.2016.
Izmjene MRS 27 (Equity metoda u pojedinačnim finansijskim izvještajima)	01.01.2016.
Izmjene MRS 1 – Podsticanje objelodanivanja	01.01.2016.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 (Zavisni entitet: Primjena izuzeća od konsolidacije)	01.01.2016.
MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja	01.01.2016.
Izmjena MRS 12 (Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke)	01.01.2017.
Izmjene MRS 7 (Inicijative za objelodanivanja)	01.01.2017.
MSFI 9 – Finansijski instrumenti	01.01.2018.
MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima	01.01.2018.
Izmjene MRS 40 – Investicione nekretnine (Prenos investicionih nekretnina)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 2 – Plaćanje akcijama (Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 9 - Finansijski instrumenti (Karakteristike plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2018.
MSFI -16 Lizing	01.01.2019.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Mogućnosti plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2019.
Izmjene MRS 19 – Prianje zaposlenih (Plan izmjena, ograničenja i poravnanja)	01.01.2019.
Izmjene MRS 28-Investivije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima)	01.01.2019.

MSFI 9, MRS 9 i MSFI 7 izmjene - Reforma uporedive kamatne stope	01.01.2020.
MSFI 3 – Poslovne kombinacije, definicija poslovanja	01.01.2020.
MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 – Računovodstvene politike, promjenana računovodstvenih procjena i greške , Definicija materijalnosti	01.01.2020.
Konceptualni okvir u MFSI	01.01.2020.

2.2. Presentacija finansijskih iskaza

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica (Sl.list CG br. 11/20).

Finansijski iskazi su iskazani u evrima (EUR), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Euro predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Crnoj Gori i to je istovremeno i funkcionalna valuta.

Uporedni podaci prikazani su u EUR-ima na dan 31. decembar 2019. godine.

2.3. Računovodstveni metod

Finansijski iskazi su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti (istorijskog troška), osim ukoliko MSFI ne zahtjevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u računovodstvenim politikama.

3. NAJZNAČAJNIJE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE DRUŠTVA

3.1 Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski iskazi su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promjena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski iskazi sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Iskaza o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promjenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski iskazi su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

3.2 Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i kada sredstvo ima nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja ili vrijednost koja može da se pouzdano izmjeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmjeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspjeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmjere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada smanjenje ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmjeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza i smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Društva. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja kapitala. Očuvanje kapitala mjeri se nominalnim monetarnim jedinicama – EUR. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodjela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

3.3 Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po referentnom deviznom kursu koji objavljuje Centralna banka Crne Gore, a koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po referentnom deviznom kursu koji objavljuje Centralna banka Crne Gore za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

Srednji kurs važnijih stranih valuta, na dan bilansa, izražen u EUR je bio sledeći:

	Važi za	31.12.2020.	31.12.2019.
AMERICKI DOLAR	1 USD	0.8143	0.8937
SVAJCARSKI FRANAK	1 CHF	0.9211	0.9198
FUNTA STERLINGA	1 GBP	1.1073	1.1736

3.4. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL procenjuje se u visini ugovorenog nenaplaćenog iznosa. Ako je upisani kapital u stranoj valuti na dan bilansa vrednuje se po srednjem kursu.

3.5. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patenti, licence, nematerijalni troškovi, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu (u okviru kojih su troškovi zakupa, pravo korišćenja državnog zemljišta), kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja, vrednuju se u skladu sa MRS 38 – Nematerijalna ulaganja. Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti (paragraf 74 MRS 38).

Amortizacija nematerijalnih ulaganja obračunava se proporcionalnom metodom. Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija. Obračun amortizacije počinje od prvog dana u narednom mjesecu u odnosu na mjesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Metod amortizacije je proporcionalni i korisni vijek se procjenjuju na kraju svakog izvještajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

Društvo primenjuje sledeći vijek trajanja za nematerijalna ulaganja:

Patenti se amortizuju tokom perioda od 5 godina.

Softver se amortizuje tokom 5 godina nakon što je instaliran.

Licence se amortizuju na teret bilansa uspjeha tokom perioda od 5 godina.

3.6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Ova imovina obuhvata zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opremu, ostala sredstva (knjige u biblioteci, djela likovnih umetnika, spomenike kulturne i istorijske) i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi, avanse date za njihovu nabavku i ulaganje na tuđim nekretninama i postrojenjima. Početno priznavanje vrši se po nabavnoj vrijednosti.

Ukoliko knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od tržišne vrijednosti, u skladu sa paragrafom 31 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, procjena se vrši po poštenoj vrijednosti. Pozitivni efekti procjene evidentiraju se u korist revalorizacione rezerve. Negativni efekti procjene smanjuju revalorizacionu rezervu a ako revalorizaciona rezerva ne postoji, negativni efekti procjene terete rashode obezvređenja.

Građevinski objekti, postrojenja i oprema amortizuju se u toku korisnog vijeka.

Amortizacija nekretnina postrojenja i opreme se obračunava na nabavnu odnosno procjenjenu, fer vrijednost na početku godine kao i na nekretnine, postrojenja i opremu stavljenju u upotrebu u toku godine, primjenom proporcionalnog metoda u toku procjenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava uz primjenu odgovarajućih stopa.

Društvo primjenjuje sledeće stope amortizacije:

Nekretnine postrojenja i oprema	Korisni vijek trajanja	Stope amortizacije
Poslovne i upravne zgrade i drugi objekti od tvrdog materijala	40	2,5
Stanovi	40	2,5
Montažne zgrade i ostali objekti od montažnih elemenata, vodovod i podzemni rezervoari,	20	5
Sporedni građevinski objekti /kontejneri, ograde, nadzemni rezervoari	6.66	15
Rasadnik	10	10
Ribnjak	10	10
Asfaltne i parking površine, pristaništa	40	2,5
Kamioni, cistjerne i vučna vozila - tegljači	6.66	15
Motocikli i mopedi	6.66	15
Putnički automobili - ostali automobili	10	10
Džipovi i kombi vozila	6.66	15
Motorna plovila i čamci	10	10
Klima uređaji i ostala oprema za ventilaciju	6.66	15
Informatička oprema	6.66	15
Telefonske centrale	10	10
Telefonske garniture i telefonski aparati	5	20
Specijalni i univerzalni alat	5	20
Mjerni i kontrolni uređaji	6.66	15
Kancelarijski namještaj	10	10
Ugostiteljska oprema	10	10
Uređaji i ostala oprema za čišćenje i održavanje prostorija	6.66	15

Amortizacione stope se mogu revidirati radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstva se isknižavaju iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstava (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

C7. INVESTICIONE NEKRETNINE

Ova imovina obuhvata zemljište i građevinske objekte. Početno priznavanje se vrši po nabavnoj cijeni. U toku korisnog vijeka investicione nekretnine se ili procjenjuju po poštenoj vrijednosti ili se vrši amortizacija građevinskih objekata (paragraf .38 i 53 MRS 40 - Ulaganja u nekretnine).

Ako se investicione nekretnine amortizuju pozitivni efekti procjene evidentiraju se u korist revalorizacione rezerve, a negativni efekti na teret revalorizacione rezerve, a ako te revalorizacione rezerve nema, negativni efekti procjene terete rashode obezvređenja.

Ukoliko se investicione nekretnine ne amortizuju, pozitivni efekti procjene su prihod od usklađivanja vrijednosti a negativni efekti procjene su rashod po osnovu obezvređenja tekućeg perioda.

3.8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI i DUGOROČNA POTRAŽIVANJA obuhvataju: učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu drugih pravnih lica, dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti u matičnim, zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeaća i ostali dugoročni plasmani

3.8.1. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica se inicijalno vrijednuje po nabavnoj vrijednosti a na dan bilansiranja po tržišnoj vrijednosti ukoliko se ista može utvrditi na berzi hartija od vrijednosti, a efekat usklađivanja se uključuje u kapital (kao neralizovani dobici-gubici) sve do otuđenja kada se ista uključuje u bilans uspijeha kao dobitak – gubitak.

3.8.2. Dugoročni krediti i dugoročna potraživanja

Dugoročni krediti u zemlji predstavljaju finansijske kredite odobrene matičnim, zavisnim, povezanim i ostalim pravnim licima za period duži od jedne godine i sa ugovorenom kamatnom stopom.

U okviru dugoročnih potraživanja iskazuju se:

- Potraživanja od matičnih, zavisnih, povezanih i drugih pravnih lica
- Potraživanja od zaposlenih
- Ostala potraživanja sa rokom dospijeaća dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilansiranja. U suprotnom, ukoliko je period kraći od 12 mjeseci, klasifikuju se kao kratkoročna potraživanja.

3.9. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA kvantificiraju se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i MRS 12 – Porez na dobit a evidentiraju u korist odloženih poreskih prihoda.

3.10. ZALIHE

3.10.1. Zalihe materijala, rezervnih djelova i inventara sa jednokratnim otpisom i robe procenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke. Neto fakturna vrijednost je fakturna vrijednost umanjena za popuste i rabate. Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih djelova, sitnog inventara vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

Zalihe robe vrednuju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini neto fakturna vrijednost uvećana za zavisne troškove nabavke. Neto fakturna vrijednost je fakturna vrijednost umanjena za popuste i rabate. Obračun izlaza, prodaje zaliha robe, vrši se po metodi prosječne cijene.

Ako je vladajuća nabavna cijena zaliha materijala, rezervnih djelova, sitnog inventara i robe niža od knjigovodstvene nabavne cijene, zalihe se vrednuju po neto prodajnoj cijeni a razlika se evidentira na teret rashoda po osnovu obezvređenja.

Zalihe materijala, rezervnih djelova, sitnog inventara i robe koje nemaju upotrebnu vrijednost, kao i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima otpisuju se na teret rashoda perioda.

3.10.2. Zalihe učinaka procenjuju se po cijeni koštanja koja obuhvata proizvodne troškove. Ako je cijena koštanja viša od neto prodajne cijene zalihe učinaka se vrednuju po neto prodajnoj cijeni. Za procjenjivanje zaliha nedovršene proizvodnje neto prodajna cijena proizvoda umanjuje se za iznos troškova neophodnih za završetak proizvodnje proizvoda.

Zalihe učinaka koje nemaju upotrebnu vrijednost otpisuju se na teret rashoda perioda. Ispravka vrijednosti obezvređenje zaliha vrši se na osnovu procjene rukovodstva Društva.

3.10.3 Dati avansi za zalihe i usluge obuhvataju avanse date za nabavku materijala, robe i usluga, zaduženjem ovog računa u korist računa sa kojeg je izvršeno plaćanje avansa. Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da realizuje sve dospjele iznose datih avansa prema ugovorenim uslovima, vrši se ispravka vrijednosti datih avansa.

3.11. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA obuhvataju potraživanja od kupaca, potraživanja iz specifičnih poslova, druga potraživanja, potraživanja za više plaćen porez na dobit i potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost.

3.11.1. Potraživanja od kupaca obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, usluga i robe. Oba potraživanja se raščlanjuju na kupce matična i zavisna pravna lica, kupce ostala povezana pravna lica, kupce u zemlji i kupce u inostranstvu, a u skladu sa računovodstvenom regulativom.

Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima, vrši se ispravka potraživanja. Za potraživanja od kupaca vrši se ispravka vrijednosti ako nisu naplaćena u roku od 365 dana od dospjeća.

Potraživanja u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

3.11.2. Potraživanja iz specifičnih poslova obuhvataju potraživanja: od izvoznika, po osnovu uvoza za tuđ račun, od komisione i konsignacione prodaje i ostala potraživanja iz specifičnih poslova.

3.11.3. Druga Potraživanja obuhvataju potraživanja za kamatu i dividende, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija i potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa.

3.11.4. Potraživanja za više plaćen porez na dobit obuhvataju potraživanja po osnovu više plaćenog poreza na dobit.

3.11.5 Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost obuhvataju razliku između prethodnog poreza i iznosa poreza na dodatu vrijednost iskazanu u izlaznim fakturama Društva pod uslovom da plaćeni porez na dodatu vrijednost nije konpenziran sa naplaćenim porezom na dodatu vrijednost.

3.12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI obuhvataju kratkoročne kredite (kratkoročni krediti matičnim i povezanim pravnim licima, kratkoročne kredite ostalim povezanim pravnim licima, kratkoročne kredite u zemlji, kratkoročne kredite u inostranstvu i dio dugoročnih kredita koji dospeva za naplatu naredne godine), hartije od vrijednosti koje dospjevaju za naplatu do godinu dana, hartije od vrijednosti kojima se trguje i ostale kratkoročne finansijske plasmane. Kratkoročni krediti i hartije od vrijednosti u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Hartije od vrijednosti uključene na listu kotacije berze efekata, vrednuju se po berzanskoj cijeni na dan bilansa. Pozitivni efekti promjene cijene hartije od vrijednosti evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativni na teret finansijskih rashoda.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za 365 dana od dana dospelja indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

3.13. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI obuhvata neposredno unovčive hartije od vrijednosti (ove hartije od vrijednosti zamjenjuju gotovinu u platnom prometu, čekovi, na primjer), gotovinu na poslovnom računu u domaćoj valuti, gotovinu na poslovnom računu u stranoj valuti, izdvojene depozite u domaćoj ili stranoj valuti i gotovinu u blagajni u domaćoj ili stranoj valuti.

Ekvivalenti i gotovina u stranoj valuti vrednuje se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

3.14. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO su nekretnine, postrojenja i oprema koja se drže radi prodaje,

a vrednuju se po nižem od sledeća dva iznosa: po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer, poštenoj, vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Sredstva poslovanja koje se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema djela društva čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po fer vrijednosti. Pozitivni efekti su prihodi od usklađivanja vrijednosti a negativni efekti procjene su rashodi po osnovu obezvređenja. (paragraf 18,19 i 23 MSFI 5 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i prestanak poslovanja)

3.15. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA obuhvataju unaprijed obračunate troškove (troškovi koji se odnose na budući obračunski period), potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza (unaprijed obračunate kamate, na primjer) i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

3.16. KAPITAL obuhvata: osnovni kapital, ostali osnovni kapital, emisionu premiju, rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve, nerealizovane dobitke po osnovu hartija od vrijednosti, neraspoređenu neto dobit ranijih ili tekuće godine i upisani neuplaćeni kapital.

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrijednosti i gubitak iz ranijih godina i tekuće godine su ispravka vrijednosti kapitala.

Otkupljene sopstvene akcije su takođe ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti, a otkupljene sopstvene akcije po otkupljenoj cijeni.

Revalorizaciona rezerva se smanjuje

- u korist neraspoređene dobiti ranijih godina kada se sredstvo od koga potiče revalorizaciona rezerva u potpunosti amortizuje ili proda po cijeni iznad sadašnje vrijednosti, i/ili kada se sredstvo koristi, za iznos koji odgovara razlici između amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti sredstva.
- za iznos gubitka prodatog sredstva od koga potiče revalorizaciona rezerva do visine revalorizacione rezerve.

Gubitak iznad vrijednosti kapitala je razlika između ukupnog gubitka i kapitala.

3.17. DUGOROČNA REZERVISANJA predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove u garantnom roku,
- rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava,
- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove (sudske troškove).

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a smanjuju se u momentu nastanka troškova za koje je izvršeno rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja ukidaju se u korist ostalih prihoda.

3.18. DUGOROČNE OBAVEZE obuhvataju obaveze po dugoročnim kreditima, dugoročne obaveze po finansijskom lizingu i druge dugoročne obaveze. Dugoročne obaveze iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

3.19. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE kvantificiraju se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i MRS 12 - Porez na dobit, a evidentiraju se na teret poreskih rashoda perioda.

3.20. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHOD I PRIMLJENE DONACIJE obuhvataju primljene donacije i državna davanja u slučaju kada se od države dobijaju uslovi koji tek treba da se ispune a u skladu sa MRS 20 i ostalim relevantnim MSFI..

Državno davanje se priznaje na sistematskoj osnovi u bilansu uspjeha tokom perioda u kojima Društvo priznaje kao rashod povezane troškove koje treba pokriti iz tog davanja. U vezi sa tim davanje se priznaje u bilansu uspjeha u istom periodu kao i relevantni rashod. Davanja povezana sa sredstvima koja se amortizuju, Društvo priznaje u bilansu uspjeha tokom perioda i u srazmjeri sa priznavanjem troškova amortizacije tih sredstava

3.21. KRATKOROČNA REZERVISANJA predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz tekućeg poslovanja koji će se pojaviti u narednoj godini a odnose se na:

- rezervisanja za neiskorišćene naknade za godišnje odmone i
- rezervisanja za druge naknade i beneficije koji će se pojaviti u narednoj godini, kao što je preraspodjela radnog vremena.

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a smanjuju se u momentu nastanka troškova za koje je izvršeno rezervisanje. Neiskorištena kratkoročna rezervisanja ukidaju se u korist ostalih prihoda.

3.22. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE obuhvataju kratkoročne obaveze sa rokom dospjeća do godinu dana i dio dugoročnih obaveza koji dospjeva za plaćanje u narednoj godini. Kratkoročne finansijske obaveze iskazuju se u nominalnoj vrijednosti a obaveze u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po ugovorenom kursu sa kreditorom.

3.23. OBAVEZE IZ POSLOVANJA obuhvataju primljene avanse, depozite i kaucije, dobavljače, izdate mjenice i čekove povjeriocima i obaveze iz specifičnih poslova. Ove obaveze se raščlanjuju na obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima, obaveze prema ostalim povezanim licima, obaveze u zemlji, obaveze u inostranstvu a u skladu sa računovodstvenom regulativom.

Obaveze iz poslovanja se evidentiraju u momentu nastanka dužniko -povjerilačkog odnosa, iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

3.24. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

3.24.1. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada obuhvataju neto zarade i naknade zarade, kao i naknade zarada koja se refundiraju i poreze i doprinose po navedenim osnovama na teret zaposlenog i na teret poslodavca.

3.24.2. Druge obaveze obuhvataju obaveze za kamate, troškove finansiranja, dividende, za učešće u dobitku, obaveze prema zaposlenima, članovima upravnog i nadzornog odbora, obaveze prema fizičkim licima za naknade prema ugovorima i ostale obaveze.

3.25. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VRIJEDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA obuhvataju obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost, obaveze za akcizu, obaveze za poreze, carine i druge dažbine, obaveze za doprinose na teret troškova i ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine.

3.26. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DOBIT obuhvataju neplaćeni porez na dobit koji je utvrđen u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

3.27. OBAVEZE PO OSNOVU STALNIH SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO obuhvataju se obaveze u skladu sa MSFI 5 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koje prestaje.

3.28. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA obuhvataju unaprijed obračunate troškove, obračunate prihode budućeg perioda, obračunate zavisne troškove nabavke, odložene prihode i primljene donacije.

3.29. PRIHODI su bruto prilivi ekonomskih koristi u određenom periodu, koji se ostvaruju iz redovnih aktivnosti Društva, kada ovi prilivi dovode do povećanja njegovog kapitala, osim onih povećanja koji se odnose na unose vlasnika u kapital. Pod prilikom se podrazumjeva i neto priliv ekonomske koristi nastao prodajom materijala i stalnih sredstava (dobici).

3.29.1. Prihodi od prodaje se formiraju na principu fakturisane realizacije i priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima, robom i uslugama prenesu na kupca.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na kraju obračunskog perioda, i iskazuju po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

3.29.2. Prihodi od aktiviranja učinaka obuhvataju prihode po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, i za sopstveni transport nabavke materijala i robe i drugo.

3.29.3. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja obuhvataju prihode od dotacija, subvencija, regresa, kompenzacija, povraćaja dažbina po osnovu prodate robe i učinaka, prihodi od donacija, zakupa, članarina i tantijema.

Vrijednost sredstava dobijenih kroz donacije se inicijalno evidentira kao razgraničeni prihod u okviru obaveza u bilansu stanja, koji se umanjuje u korist bilansa uspjeha, u periodu kada se na teret bilansa uspjeha evidentiraju troškovi vezani za korišćenje sredstava primljenih iz donacija. Donacije primljene u novcu, koje pokrivaju jedan obračunski period i namjena im je da pokriju troškove Društva nastale u tom periodu, odnosno namjenjene su za povećanje prihoda, odmah se priznaju kao prihodi.

U 2020. godini na osnovu Zaključaka Vlade Crne Gore, Društvo je iz Bužeta Crne Gore, ostvarivalo prihode po osnovu subvencije a za nesmetao funkcionisanje u cilju saniranja negativnih efekata izazvanih pandemijom COVID 19.

3.29.4 Ostali prihodi iz poslovanja obuhvataju dobitke po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobitke od prodaje bioloških sredstava, dobitke po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu, dobitke od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškove, prihode po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihode od smanjenja obaveza, prihode od ukidanja dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi.

3.29.5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine obuhvataju pozitivne efekte promjene poštene (fer) vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja, kao i drugih ukidanja ispravki vrijednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa MRS 16, MRS 38, MRS 36, MSFI 9 i drugim relevantnim MSFI i računovodstvenom politikom.

3.29.6. Finansijske prihode čine finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica, prihodi od kamata, od učešća u dobitku povezanih pravnih lica, od pozitivnih kursnih razlika, od pozitivnih efekata valutne klauzule i ostali finansijskih prihodi.

3.30. RASHODI su smanjenje ekonomske koristi tokom obračunskog perioda u obliku odliva ili smanjenja sredstava ili stvaranja obaveza, što dovodi do smanjenja kapitala, izuzev smanjenja koja su povezana sa raspodjelom učesnicima u kapitalu (podjela dividendi). Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja. Priznati rashodi se povezuju sa prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda.

3.30.1. Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodate robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, ostali lični rashodi, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja i nematerijalne troškove (porezi i doprinosi nezavisni od rezultata).

Poslovni rashodi se priznaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali, nezavisno od plaćanja.

3.30.2. Ostale rashode čine gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi.

3.30.3. Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine iskazuju se negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrijednosti i potraživanja.

3.30.4. Finansijske rashode čine finansijski rashodi iz odnosa matičnih i zavisnih pravnih lica, rashodi po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijski rashodi.

3.31. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO je razlika između prodajne vrijednosti sredstava obustavljenog poslovanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti.

3.32. DRUGE STAVKE REZULTATA POVEZANE SA KAPITALOM obuhvataju stavke prihoda i rashoda koje nisu priznate u bilansu uspjeha tekućeg perioda jer tako zahtevaju ili dozvoljavaju drugi Standardi. U ove stavke se klasifikuju:

- promjene revalorizacionih rezervi (koje se priznaju u skladu sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna ulaganja),
- aktuarski dobiti i gubici po definisanim planovima doprinosa priznatih u skladu sa paragrafom 93A MRS 19 Naknade zaposlenima,
- dobiti i gubici koji proizilaze iz preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja (koje se radi u skladu sa MRS 21 Učinci promjena kurseva stranih valuta),
- dobiti i gubici po osnovu ponovnog vrednovanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i
- efektivni dio dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata hedžinga u hedžingu tokova gotovine.

C33. POREZ NA DOBIT

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 12/02, 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 61/13 i 55/16). Konačni iznos obaveze poreza na dobit utvrđuje se primjenom poreske stope od 9% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Crne Gore.

Propisi u Crnoj Gori ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezive dobiti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

3.34. Značajne računovodstvene procjene

(paragraf 125 MRS 1-Prezentacija finansijskih iskaza)

Sastavljanje finansijskih iskaza zahtjeva od rukovodstva Društva da vrši i utvrđuje pretpostavke koje mogu da imaju efekte na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanja potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih iskaza.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtjevaju vršenje procjene i donošenje pretpostavki predstavljene su u daljem tekstu:

3.34.1. Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napredkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnom okruženju Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 – „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju značajne efekte na knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznose amortizacije tekućeg obrčunskog perioda.

3.34.2. Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvenih vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno, dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčnih tokova mogu da utiču na knjigovodstvene vrijednosti odnosne imovine.

3.34.3. Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procjenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze u roku koji prelazi rok tolerancije naplativosti potraživanja. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce, mogu da imaju za posledice korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

3.34.4. Ispravka vrijednosti zastarjelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Društvo vrši ispravku vrijednosti zastarjelih zaliha kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga određene zlihe Društva, vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrijednosti. Procjena neto prodajne vrijednosti zaliha vrši se na osnovu najpouzdanijih raspoloživih dokaza u vrijeme vršenja procjene. Ova procjena uzima u obzir očekivano kretanje cijena i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

3.34.5. Sudski sporovi

Prilikom odmjeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstva, Društvo donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne radi utvrđivanja vjerovatnoće nastanka negativnih ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka incijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjene mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

4. OBJELODANJIVANJA UZ FINANSIJSKE ISKAZE

4.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	EUR-a		
	Koncesije, patenti, licence i slična prava projekti	Ostala nematerijalna ulaganja-softver	Ukupno
Nabavna bruto vrijednost na početku godine	61,861	84,007	145,868
Povećanje:	0	182	182
Nabavke u toku godine		182	182
Revalorizacija u toku godine			
Smanjenje:	0	37,770	37,770
Prodato			
Rashodovano		37,770	37,770
Nabavna bruto vrijednost na kraju godine	61,861	46,418	108,279
Kumulirana ispravka na početku godine	45,929	59,916	105,845
Povećanje:	4,003	4,642	8,645
Amortizacija u toku godine	4,003	4,642	8,645
Obezvredjenje u toku godine			
Smanjenje:	0	37,770	37,770
Kumulirana ispravka u prodaji			
Kumulirana ispravka u rashodovanju		37,770	37,770
Stanje ispravke na kraju godine	49,932	26,788	76,719
Neto sadašnja vrijednost:			
31.12.2020. godine	11,930	19,630	31,560
Neto sadašnja vrijednost:			
31.12.2019. godine	15,933	24,091	40,023

Na poziciji nematerijalna ulaganja Društvo iskazuje programe za obradu podataka i projektnu dokumentacija, koji na dan bilansa imaju neto knjigovodstvenu vrijednost 31,560 EUR-a (2019-40,023 EUR-a). Početno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti.

U toku 2020. godine izvršene su sledeće promjene na nematerijalnim ulaganjima:

- Povećana je vrijednost softera za uređaje za naplatu u iznosu od 182 EUR-a;
- Na osnovu izvještaja popisne komisije rashodovan je Informacioni sistem UNDP koji je u potpunosti amortizovan (Nabavne vrijednost 37,770 EUR-a, ispravka vrijednosti 37,770 EUR-a i neto knjigovodstvena vrijednost 0 EUR-a).

Amortizacija nematerijalnih ulaganja, obračunava se u toku korisnog vijeka proporcionalnom metodom amortizacije po stopi od 20%. Za godinu koja se završava na dan 31.12.2020. godine, amortizacija je obračunata i evidentirana na rashodima za 2020. godinu u iznosu od 8,645 EUR-a (2019. – 17,476 EUR-a).

4.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA

	EUR-a						
	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i plovila	Ostale nekr. postrojenja i oprema	Nekr. postr. oprema i biol. sred. u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost na početku godine	322,900	1,249,892	321,614	796,904	36,795	394,742	3,122,846
Povećanje:		54,123	89,531	65,703		31,470	240,827
Nabavka, aktiviranje i prenos		54,123	89,531	65,703		31,470	240,827
Revalorizacija odnosno procena u toku godine							
Viškovi utvrđeni popisom							
Smanjenje:		6,750	3,012		12,095	111,134	132,992
Prodaja u toku godine							
Rashod u toku godine		6,750	2,648				9,398
Prenos					12,095	111,134	123,229
Manjkovi utvrđeni popisom			364				364
Nabavna vrijednost na kraju godine	322,900	1,297,265	408,133	862,606	24,700	315,078	3,230,682

Kumulirana ispravka na početku godine		174,554	139,834	142,734			457,123
Povećanje:		50,236	51,196	107,861			209,293
Amortizacija		50,236	51,196	107,861			209,293
Obezvredjenje							
Ostalo							
Smanjenje:		1,688	2,068				3,755
Po osnovu prodaje							
Po osnovu rashodovanja		1,688	1,809				3,496
Po osnovu prenosa na sredstva namenjena prodai							
Po osnovu manjkova utvrđenih popisom			259				259
Stanje na kraju godine	0	223,103	188,962	250,595	0	0	662,661
Neto sadašnja vrijednost:							
31.12.2020. godine	322,900	1,074,162	219,170	612,011	24,700	315,078	2,568,022
Neto sadašnja vrijednost:							
31.12.2019. godine	322,900	1,075,338	181,780	654,169	36,795	394,742	2,665,723

Na poziciji nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su ukupne nekretnine, postrojenja i oprema koji na dan bilansa imaju neto knjigovodstvenu vrijednost 2,568,022 EUR-a (2019-2,665,723 EUR-a). Vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme se vrši po fer vrijednosti ako knjigovodstvena vrijednost znatnije odstupa od fer vrijednosti na dan bilansa. Poslednja nezavisna procjena nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je na dan 31.12.2014. godine.

Prema zvaničnim evidencijama Uprave za nekretnine, Društvo je nosilac prava svojine na nepokretnostima na području više Opština u Crnoj Gori, sa obimom prava 1/1, ukupne površine od 15,944 m², od kojih je u:

- Nacionalnom parku Skadarsko jezero-14,993 m² po LN 24 KO Vranjina;
- Nacionalnom parku Lovćen- 201 m² po LN 1443 KO Njeguši;
- Nacionalnom parku Prokletije- 750 m² po LN 1152 KO Gusinje.

Društvo nema tereta ni ograničenja na navedenim nekretninama na dan bilansa.

Pored navedenog Društvo je prema zvaničnim evidencijama Uprave za nekretnine nosilac prava upravljanja i korišćenja nad objektima i zemljištem raznih klasa koji su svojina Crne Gore i to u Nacionalnom parku Skadarsko jezero površine od 593 hilj m², Nacionalnom parku Biogradska Gora 25,866 hilj. m² i Nacionalnom parku Durmitor 144,857 hilj.m². Na navedenim nepokretnostima upisani su brojni tereti i ograničenja. Dio navedenih nepokretnosti Društvo evidentira u vanbilansnim evidencijama.

Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme

U toku godine izvršena je nabavka i aktiviranja sledećih nekretnina, postrojenja i opreme:

EUR-a

Nabavljeno sredstvo	Nabavna vrijednost
BIOPREČIŠĆIVAČ-DON.UPRAVA JAVNIH RAD	27,995
DRVENI ČAMCI	17,574
DACIA DUSTER VF1HJD40765106344	16,666
DACIA DUSTER VF1HJD40965163345	16,666
DACIA DUSTER VF1HJD40065106346	16,666
MOST U VIRPAZARU	16,553
ČAMAC ZA SAKUPLJANJE TRSKE- DON.UNDP G	15,705
TOALETI BIOGRADSKA GORA	14,556
ELEKTRIČNA RAMPA-KOMPLET	10,890
NADSTREŠNICA STEPENICE- II LOGOR KOM 1	8,856
DRVENI MOST-VOJNO ODMARALIŠTE	6,195
SPREMIŠTE ZA ČAMCE	5,929
BIOPREČIŠĆIVAČ-BRASP-DONACIJA	5,745
KAMERA HC 300 M KOM 20 30.04.2020	4,276
KULPE 1 ,KAN.OTP	3,296
SEPARATOR MASTI KOM	2,500
SEPARATOR MASTI- DONACIJA	2,500
MOBILIJAR	2,481
KAMERA HD PRO X KOM 5 30.04.2020	1,910
ULTRA DETEKTOR ZA POSL.SL.MIŠEVA	1,372
ELEKTRIČNA RAMPA-KOMPLET	1,231
ELEKTRIČNA RAMPA	1,231
KLUPE SA KAN.OTP.	1,162
Ostala oprema	7,406
UKUPNO:	209,357

Smanjenje nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo je na dan 31.12.2020. godine izvršilo popis nekretnina, postrojenja i opreme i na osnovu izvještaja o izvršenom popisu:

- Rashodovana su sledeća osnovna sredstva:

EUR-a

Rashodovana sredstva	Vrijednost otpadnog materijala	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost (3-4)	Dobitak gubitak (2-5)
1	2	3	4	5	6
Hdisk DVR za video nadzor		50	15	35	(35)
Rampa		1,400	840	560	(560)
Repetitor radio stanica		500	300	200	(200)
Foto aparat Olympys		99	89	10	(10)
Koliba Lipovik		6,750	1,688	5,063	(5,063)
Sony Xperia Z3 Compact		399	399		
Stampac Samsung SL - M2070		201	166	35	(35)
Ukupno:	0	9,398	3,496	5,903	(5,903)

Gubitak od rashodovanja opreme u visini od 5,903 EUR-a, uvećan za obračunati PDV je evidentiran na teret ostalih rashoda (Napomena 4.21.).

- Na teret rashoda isknjižena su sredstva koja nisu u vlasništvu Društva:

EUR-a

Rashodovana sredstva	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost (3-4)	Rashod (2-5)
1	3	4	5	6
Podhum -stražarska kuća	12,095		12,095	(12,095)
Renoviranje t.objekta DUILOVO	28,786		28,786	(28,786)
Ukupno:	40,881	0	40,881	(40,881)

Gubitak od isknjiženja od 40,881 EUR-a, evidentiran na teret rashoda prethodnog perioda (Napomena 4.21.).

- Knjižen je manjak sledećih sredstava:

EUR-a

Manjak sredstva	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost (3-4)	Dobitak gubitak (2-5)
1	3	4	5	6
Štampač HP Laser JET M130A	113	41	72	(72)
LCD/LED	238	214	24	(24)
Motorna testera	13	4	9	(9)
Ukupno:	364	259	105	(105)

Gubitak po osnovu manjka u visini od 105 EUR-a, uvećan za obračunati PDV je evidentiran na teret ostalih rashoda (Napomena 4.21.).

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi

U okviru nekretnina, postrojenja i opreme Društvo je iskazalo ulaganja u ukupnoj vrijednosti od 315,078 EUR-a (2019. 394,742 EUR-a) a odnose se na:

- Ulaganja u izgradnju objekta- Paviljon 13,000 EUR-a (2019.- 13,000 EUR-a)
- Ulaganja u Restoran Crno Jezero 302,0788EUR-a (2019.-302,078 EUR-a)

Ulaganja u Restoran Crno Jezero finansirana su iz kredita Investiciono razvojnog fonda AD Podgorica (Napomena 4.10).

Amortizacija

Amortizacija građevinskih objekata, postrojenja i opreme vrši se po linearnoj metodi primjenom stopa predviđenih računovodstvenim politikama Društva.

U 2020. godini utvrđena je amortizacija za nekretnine, postrojenja i opremu u vrijednosti od 209,293 EUR-a. Za iznos obračunate amortizacije terećeni su rashodi perioda (Napomena 4.21).

4.3. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	EUR-a	
	Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	Ukupno
1. Bruto vrijednost na početku godine	733	733
2. Povećanje bruto vrijednosti u toku godine:		
3. Smanjenja bruto vrijednosti u toku godine:	733	733
a) Po osnovu otpisa	733	733
4. Bruto vrijednosti na kraju godine (1+2-3)	0	0
5. Ispravka vrijednosti na početku godine		
6. Ispravka vrijednosti na kraju godine		
Neto vrijednost 31.12.2020. godine (4-6)	0	0
Neto vrijednost 31.12.2019. godine (1-5)	733	733

Društvo je u 2020. isknjižilo ulaganja u stambenu zadrugu koja je rasformirana zbog nemogućnosti dobijanja odobrenja na izgradnju stambene zgrade za zaposlene.

4.4. ZALIHE

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Roba (1.1-1.2-1.3-1.4)	66,968	64,758
1.1. Bruto vrijednost robe	142,143	139,789
1.2. Ukalkulisani PDV	11,551	11,113
1.3. Ukalkulisana razlika u ceni	63,623	63,918
1.4. Ispravna vrijednosti robe		
I Zalihe - neto (1)	66,968	64,758
1. Bruto dati avansi		2,089
2. Ispravka vrijednosti datih avansa		
II Dati avansi - neto (1-2)	0	2,089
UKUPNO ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	66,968	66,847

Na dan 31.12.2020. Društvo je na bilansnoj poziciji zaliha iskazalo iznos od 66,968 EUR-a (2019.-66,847 EUR-a).

Zalihe se odnose na robu u veleprodaji i maloprodaji i prikazane su u narednoj tabeli:

EUR-a

	Bruto vrijednost robe	PDV	Razlika u Cijeni	Neto vrijednost robe
I Roba u magacinu	37,106			37,106
II Roba u maloprodaji	105,036	11,551	63,623	29,862
UKUPNO Roba	142,143	11,551	63,623	66,968

Društvo je izvršilo popis zaliha i usaglasilo stanje u poslovnim knjigama sa stanjem po popisu. Popisom je utvrđen višak robe u maloprodaji u iznosu od 554 EUR-a. .

4.5. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

EUR-a

	Kupci u zemlji	Kupci u inostranstvu	Druga potraživanja	Potraž.za više pl. PDV	Potraživanja - ukupno
Bruto potraživanje na početku godine	333,045	748	10,114		343,907
Bruto potraživanje na kraju godine	59,341	670	5,223	59,580	124,813
Ispravka vrijednosti na početku godine	42,911				42,911
Smanjenje ispravke vrijednosti u toku godine po osnovu direktnog otpisa	13,100				13,100
Smanjenje ispravke vrijednosti u toku godine po osnovu naplate	11,349				11,349
Povećanje ispravke vrijednosti u toku godine	8,350	143			8,493
Ispravka vrijednosti na kraju godine	26,813	143	0	0	26,956
NETO STANJE					
31.12.2020. godine	32,528	527	5,223	59,580	97,858
31.12.2019. godine	290,134	748	10,114	0	300,996

Na dan 31.12.2020. godine Društvo je iskazalo kratkoročna potraživanja u bruto iznosu od 124,813 EUR-a (31.12.2019.- 343,907 EUR-a) i u neto iznosu od 97,858 EUR-a (2019.- 300996 EUR-a).

U okviru kratkoročnih potraživanja Društvo je iskazalo Potraživanja od kupaca za izvršene usluge u bruto iznosu od 60,011 EUR-a (2019 – 333,793 EUR-a) i to:

- Potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 59,341 EUR-a (2019-333,045 EUR-a) I ista su prikazana u narednoj tabeli:

		31.decembar 2020.	Struktura %	EUR-a
1	PLAVNICA DOO	22,750	38%	
2	TURISTIČKI CENTAR DURMITOR	7,140	12%	
3	13 JUL PLANTAŽE	6,942	12%	
4	DOO NIKSAN TRADE	6,748	11%	
5	JU LOVĆEN BEČIĆI	4,895	8%	
6	ZIP LINE MONTENEGRO	2,000	3%	
7	MCG DOO	1,363	2%	
8	MONTENEGRO HOLIDAYS	593	1%	
9	OPŠTINA ULCINJ	569	1%	
10	EXPLORER DOO	564	1%	
11	Ostali kupci	5,777	10%	
UKUPNO POTRAŽIVANJA OD KUPACA u zemlji (1 do 11)		59,341	100%	

Do dana ovog izvještaja Društvo je potvrdilo 70.4 % potraživanja od kupaca.

- Potraživanja od kupaca u inostranstvu u iznosu od 670 EUR-a (2019-748 EUR-a) i ista su prikazana u narednoj tabeli:

		31.decembar 2020.	Struktura %	EUR-a
1	Grand Tours	243	36.3%	
2	Yugo Express- Dragan Galic	191	28.5%	
3	Travel Europe Reiseveranstaltungen Gmbh	108	16.1%	
4	Happy Tours Ltd	105	15.7%	
5	Ostali upci iz inostranstva	23	3.4%	
UKUPNO POTRAŽIVANJA OD KUPACA u inostranstvu (1 do 5)		670	100%	

Za svako potraživanje Društvo vrši procjenu naplativosti, i u 2020. godini u skladu računovodstvenim politikama izvršena je:

- ispravka potraživanja koja su starija od 365 dana u iznosu od 8,493 EUR-a, na teret rashoda perioda (Napomena 4.23);
- direktan otpis ispravljenih potraživanja iz prethodnih perioda koja se po procjeni rukovodstva ne mogu naplatiti u iznosu od 13,100 EUR-a.

Na dan bilansa Društvo je u okviru kratkoročnih potraživanja iskazalo Druga potraživanja u iznosu od 5,223 EUR-a (2019-10,114 EUR-a) a odnose se na potraživanja po osnovu Depozita kod Atlas banke koja se nalazi u stečaju- 4,152 EUR-a, potraživanja od zaposlenih - 500 EUR-a, potraživanja od utuženja - 335 EUR-a i ostala druga potraživanja - 236 EUR-a.

U okviru kratkoročnih potraživanja Društvo je na dan bilansa iskazalo PDV kredit u iznosu od 59,580 EUR-a (2019.-0).

U skladu sa poslovnom politikom, Društvo pruža usluge na odloženi rok plaćanja od 15 dana. Starosna struktura potraživanja na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine predstavljena je na sledeći način:

EUR-a

Starost potraživanja u danima	Potraživanja do 365 dana starosti	Potraživanja starija od godinu dana	Ukupno (2+3)
1	2	3	4
Potraživanja od kupaca u zemlji (bruto)	26,178	33,163	59,341
Ispravka vrijednosti		26,813	26,813
Neto potraživanja	26,178	6,350	32,528
Potraživanja od kupaca iz inostranstva (bruto)	527	143	670
Ispravka vrijednosti		143	143
Neto potraživanja	527		527
Druga potraživanja (bruto)	736	4,488	5,223
Ispravka vrijednosti			
Neto potraživanja	736	4,488	5,223
Potraživanja za više pl.PDV	59,580		59,580
Ispravka vrijednosti			
Neto potraživanja	59,580		59,580

Na dan bilansa Društvo je iskazalo potraživanja starija od godinu dana u iznosu od 37,794 EUR-a, od kojih je 26,813 EUR-a ispravljeno.

Na dospeljena nenaplaćena potraživanja Društvo ne vrši obračun zatezne kamate, niti obezbeđuje potraživanja sa nekim od instrumenata obezbeđena hipotekom, bankarskim garancijama ili mjenicama.

4.6. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Poslovni račun	15,115	229,610
2. Devizni poslovni račun	31,129	21,146
3. Blagajna	984	1,114
4. Ostala novčana sredstva	407	0
UKUPNO (1 do 11)	47,634	251,871

Na dan 31.12.2020.godine Društvo je iskazalo novčana sredstva u iznosu od 47,634 EUR-a (2019-251,871 EUR-a) i to:

- Novčana sredstva u domaćoj valuti na poslovnom računu kod sledećih banaka:

	Br. računa	EUR-a Iznos
1.HIPOTEKARNA BANKA AD Podgorica	520-41707-84	3,928.51
2.CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD Podgorica	510-5848-53	6,500.24
3.CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD Podgorica	510-95941-16	1,481.78
4.CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD Podgorica	510-87181-09	224.82
5.CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD Podgorica	510-207937-36	319.16
6.PRVA BANKA AD Podgorica	535-18253-28	2,406.05
7.NLB AD Podgorica	530-19495-19	80.22
8. NLB AD Podgorica	530-21150-98	174.27
UKUPNO (1 do 8):		15,115.05

- Novčana sredstva na deviznom računu računima kod sledećih banaka:

	Br. računa	EUR-a Iznos
1.CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD Podgorica	ME2551000000000584853	22,756.35
2.CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD Podgorica	ME25510000000008718109	5,265.14
3.PRVA BANKA AD Podgorica	ME25535005120000316431	3,107.00
UKUPNO (1 do 3)		31,128.49

U blagajni na dan 31.12.2020.godine evidentirana su sredstva u iznosu od 983.55 EUR-a (2019.- 1113.55 EUR-a).

Na poziciji ostalih novčanih sredstava evidentiran je iznos od 407.00 EUR-a, po osnovu uplate pazara.

U skladu sa obavezama iz člana 21. Zakona o računovodstvu i Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, Društvo je na dan 31.12.2020. godine izvršilo popis novčanih sredstava.

4.7. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Unapred plaćeni troškovi	35,300	16,142
UKUPNO (1)	35,300	16,142

Društvo je u okviru aktivnih vremenskih razgraničenja evidentiralo isplaćene obaveze po osnovu:

- Razgraničenih troškova za PROJEKAT LASPEH	34,581 EUR-a
- Troškove osiguranja imovine	483 EUR-a
- Ostala AVR	236 EUR-a

Projekat LASPEH- Revitalizacija staništa bora munike, koji se realizuje u periodu 15.04.2018. do 13.04.2021. godine, finansira Evropska unija u okviru programa INEREG-IPA, prekogranične saradnje Italija, Albanija i Crna Gore.

4.8. KAPITAL

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Državni kapital	1,481,507	1,481,507
I. Svega osnovni kapital (1)	1,481,507	1,481,507
II. Revalorizacione rezerve	0	0
2. Neraspoređeni dobitak ranijih godina (2.1+2.2)	667,246	281,890
2.1 Neraspoređeni dobitak ranijih godina po osnovu prenosa revalorizacionih rezervi		
2.2 Neraspoređeni dobitak ranijih godina po osnovu prenosa neto dobitka iz bilansa uspeha	667,246	281,890
3. Neraspoređeni dobitak tekuće godine (3.1+3.2)		385,355
3.1 Neraspoređeni dobitak tekuće godine po osnovu prenosa sa revalorizacionih rezervi		
3.2 Neraspoređeni dobitak tekuće godine po osnovu prenosa neto dobitka iz bilansa uspeha		385,355
III. Svega neraspoređeni dobitak (2+3)	667,246	667,246
4. Gubitak do visine kapitala ranijih godina	366,913	339,952
5. Gubitak do visine kapitala tekuće godine	990,814	
IV. Svega gubitak do visine kapitala (4+5)	1,357,727	339,952
KAPITAL (I+II+III-IV)	791,025	1,808,800

Promjene kapitala u toku tekuće godine:

a) Osnovni kapital

	EUR-a	
	Državni kapital	Svega osnovni kapital
Stanje na početku godine	1,481,507	1,481,507
Povećanje u toku godine		
Smanjenje u toku godine		
Stanje 31.12. tekuće godine	1,481,507	1,481,507

Osnovni kapital Društva iskazan na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 1,481,507 EUR-a (2019. godine –1,481,507 EUR-a) čini državni kapital.

U osnivačkim aktima nije kvantifikovana vrijednost osnovnog kapitala, niti je u Centralnom registru privrednih subjekata iskazana vrijednost kapitala.

b) Neraspoređeni dobitak po osnovu prenosa neto dobitka iz bilansa uspjeha

EUR-a

Stanje na početku godine	667,246
Povećanje:	0
Smanjenje:	0
Stanje 31.12. tekuće godine	667,246

c) Gubitak do visine kapitala

EUR-a

Stanje na početku godine	366,913
Povećanje po osnovu gubitka tekuće godine	990,814
Smanjenje po osnovu otpisa (pokrića)	
Stanje 31.12. tekuće godine	1,357,727

4.9. DUGOROČNA REZERVISANJA

EUR-a

	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Ostala dugoročna rezervisanja u početnom bilansu	50,000	165,668
2. Rezervisanja u toku godine	100,000	50,000
3. Iskorišćena rezervisanja u toku godine	50,000	165,668
4. Ukinuta rezervisanja u korist prihoda		
I. Ostala dugoročna rezervisanja na kraju godine (1+2-3-4)	100,000	50,000
DUGOROČNA REZERVISANJA (I)	100,000	50,000

Na dan 31.12.2020. godine Društvo je iskazalo dugoročna rezervisanja u ukupnom iznosu od 100,000 EUR-a (2019. -50,000 EUR-a) a odnose se na rezervisanja za vjerovatne troškove (sudske sporove) i to po osnovu imovinskih i radnih sporova. Društvo je na dan 31.12.2020. godine, tužena strana u sporovima čija je vrijednost 494,289 EUR-a. Na osnovu iskustva i interne procjene izvršeno je rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima na iznos od 100,000 EUR-a .

Za godinu koja se završava na dan 31. Decembar 2020., Društvo je priznalo promjene u rezervisanjima u tekućem periodu na način da je ukinulo rezervisanja u iznosu od 50,000 EUR-a.

4.10. DUGOROČNE OBAVEZE

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Dugoročni krediti	113,836	133,359
2. Ostale dugoročne obaveze	34,146	92,682
DUGOROČNE OBAVEZE (1+2)	147,982	226,041

U okviru računa - Dugoročni krediti, na dan 31.12.2020. evidentiran je:

Kredit po Ugovoru br. 05-13011-5294/1 od 10.11.2015.godine, sa Investiciono ratvojnim fondom Crne Gore AD Podgorica, na iznos 274,132 EUR-a, namjenjen za rekonstrukciju ugostiteljskog objekta na obali Crnog jezera -Žabljak, rokom otplate 84 mjeseca, grejs periodom od 12 mjeseci i kamatnom stopom 4% (efektivna kamatna stopa 4.32%). Na dan 31.12.2020. godine navedeni kredit neotplaćen je u iznosu od 161,398 EUR-a. Dio dugoročnog kredita koji dospijeva do jedne godine u iznosu od 47,562 EUR, evidentiran je u okviru računa-tekući dio dugoročnih kredita (Napomena 4.13), tako da je na računu dugoročnih kredita, na dan bilansa evidentirana obaveza od 113,836 EUR-a.

Radi obezbeđenja potraživanja povjerioca Investicion razvojnog fonda a.d. Podgorica, dozvoljen je upis hipoteke na nekretnine upisane na listu nepokretnosti br. 181 KO Žabljak. Predmetne nekretnine su svojina Države Crne Gore dok Društvo ima pravo upravljanja (pravo upravljanja JP NP Crne Gore-NP Durmitor 1/1). Pred navedenog Društvo je povjeriocu dostavilo 16 mjenica sa mjeničnim ovlaštenjima i 16 ovlaštenja za naplatu.

Društvo je usaglasilo obaveze sa kreditorom, u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji.

U okviru Ostalih dugoročnih obaveza evidentirane su

Oobaveze po osnovu reprograma poreskih obaveza po Rješenju Poreske uprave br. 03/1-2302/2-17 od 15.05.2017. godine. Reprogram poreskih obaveza odobren je u iznosu od 325,199 EUR-a, uz jednokratnu uplatu od 10%-32,520 EUR-a, rokom otplate od 60 mjeseci i kamatom na dospjela poreska potraživanja u iznosu od 1,858 EUR-a.

Na dan 31.12.2020. godine navedeni kredit neotplaćen je u iznosu od 102,438 EUR-a. Dio dugoročnog kredita koji dospjeva do jedne godine iznosi 68,293 EUR-a, evidentiran je u okviru računa-tekući dio dugoročnih kredita (Napomena 4.13.), tako da je na računu dugoročnih kredita, na dan bilansa evidentirana obaveza od 34,146 EUR-a.

U narednom pregledu prikazane su finansijske obaveze Društva na dan 31.12.2020. godine:

EUR-a

Kreditor	Broj ugovora	Godina i datum nastanka	Iznos kredita	Kamatna stopa	Rok otplate	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
IRF AD Podgorica	05-13011-5294/1	01.09.2017.	274,132	4%	30.11.2023.	161,398	175,619
Poreska uprava	03/1-2302/2-17	01.09.2017.	327,057		01.08.2022.	102,438	151,217
<i>I Dugoročne obaveze ukupno</i>						263,836	326,837
Tekući dio dugoročnih obaveza-IRF AD Podgorica	05-13011-5294/1					47,561	42,260
Tekući dio dugoročnih obaveza-Poreska uprava Podgorica	03/1-2302/2-17					68,293	58,536
<i>II Prenesen na kratkoročne obaveze- tekući dio dugoročnih obaveza</i>						115,854	100,796
Dugoročne obaveze na dan 31.12.2020 (I-II)						147,982	226,041

4.11. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

EUR-a

	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
Odložene poreske obaveze po osnovu (a do c)	38,802	40,320
a) revalorizacije obračunate po stopi poreza na dobitak (paragraf 61 i 62 MRS 12)		
b) poslovnih kombinacija (paragraf 66 MRS 12)		
c) po drugim osnovama	38,802	40,320

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između obračuna amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe. Oporeziva privremena razlika proističe iz alocirane poreske amortizacije i priznavanja sredstava manjih od 300 EUR.

4.12. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHOD

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	883,714	952,814
DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE (1)	883,714	952,814

Dugoročni odloženi prihod u iznosu od 883,714 EUR-a (2019-952,814 EUR-a) odnosi se na Obaračunate prihode budućeg perioda po osnovu primljenih donacija.

U narednom pregledu prikazane su promjene odloženog prihoda po osnovu donacija:

EUR-a							
R. br.	DONATOR	Obaveze po osnovu donacija na dan 01.01.2020	Donacija u 2020	Ukupne obaveze po osnovu donacija	Oprihodovane donacije u 2020. po osnovu		Stanje obaveza po osnovu donacija na dan 31.12.2020
					Amortiza cija	Obrtnih sredstava	
1	2	3	4	5(3+4)	6	7	8 (5-6-7)
1	PRIMLJENE DONACIJE na dan 01.01.2020.	949,970	(3,582)	946,388	117,231	22,335	806,822
2	DON.IPA CBC / PROJEK LASPEH	2,844	5,276	8,120		2,855	5,265
3	DON.UNDP GWP-MED- CAMAC ZA SAKUPLJANJE TRSKE		15,705	15,705	1,178		14,527
4	DON.ZA SEP.MAS.I BIOPREC.-UPRAVA JAVNIH RADOVA		32,995	32,995			32,995
5	DON.CZIP /ULT.DETEK.ZA SL.MISEVE		1,372	1,372	23		1,349
6	DONACIJA-INTERREG IPA		22,756	22,756			22,756
	Ukupne donacije (1 do 6)	952,814	74,521	1,027,335	118,432	25,190	883,714

Društvo je u skladu sa MRS 20, izvršilo prenos odloženog prihoda u korist bilansa uspjeha u iznosu od 118,432 EUR-a po osnovu obračunate amortizacije (Napomene 4.20.). Pored navedenog u bilansu uspjeha priznata je naknada za nastale rashode u svrhu finansijske pomoći koja nije povezana sa budućim troškovima u iznosu od 25,190 EUR-a (Napomena 4.20.).

4.13. KRATKOROČNE OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Kratkoročne finansijske obaveze	115,854	100,795
UKUPNO (1+2)	115,854	100,795

U okviru obaveza po osnovu kredita Društvo je klasifikovalo dio dugoročnih finansijskih obaveza koji dospjeva u 2021. godini (Napomena 4.10) i to po osnovu:

- Obaveza prema Investicion razvojnog fonda u iznosu od iznosi 47,562 EUR ;
- Obaveza prema Poreskoj upravi po osnovu reprograma poreskih obaveza u iznosu od 68,293 EUR -a.

4.14. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Priljeni avansi, depoziti i kaucije	2,904	3,118
OBAVEZE IZ POSLOVANJA (1 do 7)	2,904	3,118

Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije iskazane su u iznosu od 2,904 EUR-a (2019. - 3,118 EUR-a) a odnose se na

- Priljene avanse u iznosu od 924 EUR-a
- Priljene depozite po licitacijama u iznosu od 1,980 EUR-a.

4.15. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Dobavljači u zemlji	91,510	106,295
2. Dobavljači u inostranstvu	2,620	675
3. Ostale obaveze iz poslovanja	1,482	6,348
OBAVEZE IZ POSLOVANJA (1 do 3)	95,612	113,318

Obaveze prema dobavljačima iskazani su u iznosu od 95,612 EUR-a (2019-113,318 EUR-a), u okviru kojih su iskazani

- Dobavljači u zemlji u iznosu od 91,510 EUR-a (2019.- 106,295 EUR-a). U narednom pregledu prikazana je struktura ovih dobavljača:

	31.decembar 2020.	EUR-a Struktura %
1 SOLANA BAJO SEKULIC	20,370	22%
2 EUROZOX DOO	19,900	22%
3 VECTOR SYSTEM SECURITY	10,662	12%
4 JUGOPETROL AD	8,702	10%
5 MERKATOR-INTERNATIONAL D.O.O.	4,900	5%
6 CRNOGORSKI TELEKOM A.D.	3,904	4%
7 ELEKTRODISTRIBUCIJA-ULCINJ-SOL	2,957	3%
8 "MI&MA TRADE" DOO	2,560	3%
9 OPREMA DOO	2,455	3%
10 ELEKTRODISTRIBUCIJA	1,894	2%
11 Ostali dobavljači u zemlji	13,207	14%
UKUPNO dobavljači (1 do 11)	91,510	100%

- Dobavljači u inostranstvu iznosu od 2,620 EUR-a (2019.- 675 EUR-a) prikazani su . u narednom pregledu:

	31.decembar 2020.	EUR-a Struktura %
1 Tehnoplast Doo	2,373	90.6%
2 Proizvodnja Mile Dragic Doo	247	9.4%
UKUPNO dobavljači (1 do 2)	2,620	100%

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima prikazana je u narednoj tabeli:

EUR-a

Starost primljenih avansa i obaveza prema dobavljačima u danima	Do 360 dana	Od 361 do 720 dana	Od 721 do 1080 dana	Preko 1080 dana	Ukupno
Dobavljači u zemlji	80,207	985	4,976	5,342	91,510
Dobavljači u inostranstvu	2373			247	2,620
Ukupno	82,580	985	4,976	5,589	94,130

4.16. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

EUR-a

	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Neto obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	91,989	
2. Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	413,544	5,091
3. Obaveze za porez i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	135,971	
4. Obaveze prema zaposlenom po osnovu službenog putovanja, smeštaja, otpremnine i drugo	10,499	
5. Obaveze prema članovima upravnog odbora	1,386	
6. Obaveze prema fizičkim licima po ugovoru o delu	11,690	30
OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 6)	665,079	5,121

Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 665,079 EUR-a (2019- 5,121 EUR-a).

U okviru ostalih kratkoročnih obaveza, Društvo je na dan 31.12.2020. godine, iskazalo sledeće obaveze:

- Obaveze za neto zarade u iznosu od 91,989 EUR-a (2019.- 0 EUR-a) i iste se odnose na decembarske neto zarade. Ove zarade isplaćene su u januaru 2021. godine;
- Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada u iznosu od 413,544 EUR-a (2019. – 5,091 EUR-a) i iste se odnose na neisplaćene poreze u iznosu od 115,088 EUR-a i doprinose na teret zaposlenog u iznosu od 298,455 EUR-a. Navedene obaveze odnose se na period od 8 meseci iz 2020. godine i do dana ovog izvještaja nisu isplaćene;

- Obaveze za doprinose na teret poslodavca u iznosu od 135,971EUR-a (2019.-0 EUR-a). Navedene obaveze odnose se na period od 8 mjeseci iz 2020. godine i do dana ovog izvještaja nisu isplaćene;
- Obaveze prema zaposlenim u iznosu od 10,499 EUR-a (2019. -0 EUR-a) i to za: otpremnine u iznosu 1,260 EUR-a, troškove prevoza u iznosu od 8,794 EUR-a i pomoć zaposlenim od 444 EUR-a. Navedene obaveze isplaćene su u 2021. godini;
- Obaveze neto naknade za pet članova upravnog odbora iz decembra 2020. godine u iznosu od 1,386 EUR-a (2019- 0 EUR-a) i isplaćene su u januaru 2021.godine;
- Obaveze za neto naknade fizičkim licima po ugovorima o djelu iz decembra 2020. godine u iznosu od 11,690 EUR-a i isplaćene su u januaru 2021.godine.

4.17. OBAVEZE PO OSNOVU PDV I OSTALIH JAVNIH PRIHODA

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost	0	7,210
2. Obaveze za ostale javne prihode (2.1.)	6,369	1,151
2.1. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	6,369	1,151
OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VRIJEDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA (1 do 2)	6,369	8,361

4.18. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DOBITAK

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1.Dobit/gubitak u bilansu uspjeha prije oporezivanja	(992,332)	413,363
2. Usaglašavanja dobiti prije oprezivanja	721,478	23,363
3.Oporeziva dobit po poreskom bilansu		436,726
4.Oporezivi gubitak po poreskom bilansu	(270,854)	
5.Iskorišćeni poreski gubici		62,887
Obaveze po osnovu Poreza na dobit		33,646

Usaglašavanje dobiti prije oporezivanja i poreske osnovice

	EUR-a	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
Dobit prije oporezivanja		413,363
Gubitak prije oporezivanja	992,332	
Kapitalni dobici		
Kapitalni gubici		
Korekcija privremenih razlika		
- računovodstvena amortizacija	217,938	181,193
- poreska amortizacija	201,076	118,551
- Troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nijesu isplaceni u poreskom periodu (clan 11a Zakona)	670,051	
Korekcije za stalne razlike		
-Troškovi koji nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti	24,349	52,892
-Kamata za neblagovremeno placene poreze i doprinose	1,484	
- Novčane kazne i penali	239	13,848
-Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	8,493	28,967
Ostale korekcije		
Prihod od naplacenih sumnjivih potraživanja ostvaren u poreskom periodu, a koja u ranijem poreskom periodu nijesu priznata kao rashod u poreske svrhe		14,909
Troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nijesu bili priznati u poreske svrhe u prethodnim poreskim periodima		120,076
Oporeziva dobit		436,726
Poreski gubitak	270,854	
Umanjenje po osnovu poreskog kredita		62,887
Poreska osnovica		373,839
Obračunati porez (po stopi od 9%)		33,646
Tekući porez na dobit	0	33,646

Neiskorišćeni poreski krediti

Društvo nema neiskorišćenih poreskih kredita.

4.19. PRIHODI OD PRODAJE

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
a) Prihodi od prodaje		
1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	2,808	21,168
I. Prihodi od prodaje robe (1)	2,808	21,168
2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	284,353	2,303,974
II Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno (2)	284,353	2,303,974
A. PRIHODI OD PRODAJE (I+II)	287,161	2,325,142

U poslovnim knjigama Društvo evidentira prihode po pojedinim vrstama prodaje od robe i usluga. U narednom pregledu su predstavljeni prihodi od prodaje ostvareni u 2020. i 2019. godini po pojedinim grupama prihoda.

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
a) Prihodi od prodaje		
1. Prihodi od prodaje suvenira	2,502	19,667
2. Ostali prihodi od prodaje robe	306	1,501
I. Prihodi od prodaje robe (1 do 2)	2,808	21,168
3. Prihodi od ulaznica u Nacionalne parkove	136,123	1,770,856
4. Prihodi od ribolovnih dozvola	67,984	68,198
5. Prihodi od naknada za privremene objekte	29,705	18,319
6. Prihodi od raftinga	20,334	350,875
7. Ostali prihodi od usluga	30,208	95,726
II Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno (3 do 7)	284,353	2,303,974
A. PRIHODI OD PRODAJE (I+II)	287,161	2,325,142

4.20. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
1. Prihodi od premija, subvencija, dotacija i donacija	1,618,871	1,031,358
2. Prihodi od zakupnine	249,676	336,478
3. Ostali poslovni prihodi	16,235	32,290
A. OSTALI PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA (1 do 3)	1,884,781	1,400,126
4. Ostali prihodi iz poslovanja	13,903	15,099
OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA (A+ 4)	1,898,684	1,415,225

U poslovnim knjigama Društvo evidentira ostale prihode iz poslovanja po pojedinim vrstama prihoda od subvencija, donacija, zakupa i ostalih prihoda iz poslovanja. U narednom pregledu su predstavljeni ovi prihodi ostareni u 2020 i 2019. godini po pojedinim grupama prihoda.

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
1. Prihodi od subvencija Vlade Crne Gore	1,475,000	919,500
2. Prihodi po osnovu amortizacije doniranih sredstava	118,431	99,490
3. Prihodi od donacija Ministarstva kulture	22,310	317
4. Ostali prihodi od donacija	3,130	12,051
I Prihodi od premija, subvencija, dotacija i donacija (1 do 4)	1,618,871	1,031,358
5. Prihodi od zakupa zemljišta-dalekovodi	211,981	234,853
6. Prihodi od ostalih zakupa zemljišta i prostora	37,694	101,625
II Prihodi od zakupa (5 do 7)	249,675	336,478
7. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	16,235	32,290
A. OSTALI PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA (I+II+8)	1,884,781	1,400,126
8. Naplaćena otpisana potraživanja	11,349	14,909
9. Ostali prihodi iz poslovanja	2,554	190
III Ostali prihodi iz poslovanja (8 do 9)	13,903	15,099
OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA (A+III)	1,898,684	1,415,225

4.21. POSLOVNI RASHODI

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
1. Nabavna vrijednost prodate robe	1,401	8,161
a. Nabavna vrijednost prodate robe (1)	1,401	8,161
2. Troškovi materijala za izradu	1,993	1,604
3. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	85,267	129,335
4. Troškovi goriva i energije	140,137	158,776
b. Troškovi materijala (2 do 4)	227,397	289,715
A NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE I TROŠKOVI MATERIJALA (a+b)	228,798	297,876
5. Troškovi amortizacije	217,938	181,193
6. Troškovi rezervisanja	100,000	50,000
c. Troškovi amortizacije i rezervisanja (6+7)	317,938	231,193
7. Troškovi transportnih usluga	48,257	48,724
8. Troškovi usluga na održavanju	112,146	114,403
9. Troškovi zakupnina	43,082	45,088
10. Troškovi sajmovi	26,322	17,873
11. Troškovi reklame i propagande	29,909	3,217
12. Troškovi ostalih usluga	699	12,064
d.1) Troškovi proizvodnih usluga (7 do 12)	260,415	241,369
13. Troškovi neproizvodnih usluga	56,671	62,114
14. Troškovi reprezentacije	6,009	27,752
15. Troškovi premije osiguranja	24,886	22,886
16. Troškovi platnog prometa	7,585	9,034
17. Troškovi članarina	500	5,243
18. Troškovi poreza	14,396	13,188
19. Ostali nematerijalni troškovi	12,513	30,864
d.2) Nematerijalni troškovi (13 do 19)	122,560	171,081
d. Ostali poslovni rashodi (d.1+d.2)	382,975	412,450
B OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (c+d)	700,913	643,643
I TROŠKOVI POSLOVANJA (A+B)	929,711	941,519
20. Neto troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1,378,963	1,444,498
21. Troškovi poreza i doprinosa	803,175	871,425
21.1 Troškovi poreza	170,777	182,932
21.2 Troškovi doprinosa za penzije	361,867	385,464
21.3 Troškovi doprinosa	270,531	303,029
II. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja (20 do 21)	2,182,138	2,315,923

22. Obezbvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme	1	
e) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađenja stalne imovine (osim finansijske) (22)		
23. Obezbvredjenje ostale imovine		5,826
f) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađenja obrtne imovine (osim finansijske) (23)		
III RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐENJA IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)(e+f)	1	5,826
24. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje nemater. ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	6,219	3,008
25. Manjkovi		183
26. Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja		
27. Ostali nepomenuti rashodi	45,617	27,943
IV OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA (24 do 27)	51,837	31,134
UKUPNI POSLOVNI RASHODI (I+II+III+IV)	3,163,687	3,294,402
POSLOVNI REZULTAT	(977,843)	445,965

4.22. PRIHODI OD OSTALIH FINANSIJSKIH ULAGANJA I ZAJMOVA(KAMATE, KURSNE RAZLIKE I EFEKTI UGOVORENE ZAŠTITE)

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
1. Prihodi od kamata	2	53
2. Ostali finansijski prihodi	1,993	4,231
UKUPNO (1 do 2)	1,995	4,284

4.23. VRIJEDNOSNO USKLADIVANJE FINANSIJSKIH SREDSTAVA I FINANSIJSKIH ULAGANJA KOJI SU DIO OBRTNE IMOVINE

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
1.Obezvredenje potraživanja	8,493	28,967
UKUPNO (1)	8,493	28,967

4.24. RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
1. Rashodi kamata	7,961	7,919
FINANSIJSKI RASHODI (1)	7,991	7,919

4.25. NETO REZULTAT

	EUR-a	
	01.01-31.12. 2020.	01.01-31.12. 2019.
1. Dobitak prije oporezivanja		413,363
2. Gubitak prije oporezivanja	992,332	
3. Poreski rashodi perioda		33,645
4. Odloženi poreski rashodi perioda		
5. Odloženi poreski prihodi perioda	1,518	4,667
Neto dobitak (1-2-3-4+5)	0	384,385
Neto gubitak (2-1+3+4-5)	990,814	

4.26. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Svjetska zdravstvena organizacija je proglasila 11.marta 2020. pandemiju usled širenja korona virusa COVID -19 u cijelom svijetu. Za prevazilaženje izazova uticaja krize uzrokovane pandemijom COVID-19 koja i dalje traje, Vlada Crne Gore je i u 2021.godini nastavila da donosi i donijela početkom godine više ekonomskih mjera koje uglavnom imaju socio-ekonomski karakter.

U ovom trenutku, Društvo teško može procijeniti u kom periodu će preduzete mjere biti na snazi i u koje obimu. U vezi sa navedenim obim uticaja na finansijski rezultat Društva trenutno nije moguće procijeniti sa visokim stepenom sigurnosti. Zbog situacije vezano na virus COVID-19 i očekivane ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori i regionu Društvo će revidirati planove poslovanja za ubuduće i izvršiti procijenu svoje finansijske pozicije.

Osim navedenog nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekcije i objelodanjivanja u finansijskim iskazima Društva za godinu koja se završava 31.decembra 2020.

4.27. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Sudski sporovi

Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, vodi sudske sporove u kojima se javlja kao tužilac i tuženi. Ukupna vrijednost ispostavljenih zahtjeva u kojima je Društvo tuženi, iznosi 494 hilj. EUR-a, bez procijenjenih efekata zateznih kamata.

Društvo je prema internoj stručnoj procjeni, uz korišćenje usluga eksternih pravnih savjetnika, izvršilo rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima na iznos od 100,000 EUR-a (2019. godine 50,000 EUR-a) (Napomena 4.9.). Po procjeni rukovodstva, za preostali iznos sporova od 394 hilj. EUR-a Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu, obzirom da se ona odnose uglavnom na procjenu materijalne i nematerijalne štete.

4.28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (kamatnom riziku), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbjegavaju umanjjenjem izloženosti Društva ovim rizicima.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Crnoj Gori.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima i u tom sklopu izloženo je tržišnom riziku koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promjene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

Devizni rizik

Društvo nije izloženo deviznom riziku jer obavlja svoje poslovanje u evrima, koji su funkcionalna valuta u Crnoj Gori.

Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura monetarnih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

	<u>2020.</u>	<u>EUR-a</u> <u>2019.</u>
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>	145,492	553,600
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)		
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)		
	<u>145,492</u>	<u>553,600</u>
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>	329,469	217,231
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	697,962	231,162
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)		
	<u>1,027,431</u>	<u>448,393</u>

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Crnoj Gori ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. Podatke o bonitetu koje pruža Centralni registar privrednih subjekata, Poreska Uprava, Centralna banka Crne Gore i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospjelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Društvo primjenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Izloženost Društva kreditnom riziku ograničena je uglavnom na potraživanja od manjeg broja kupaca na dan bilansa. Nominalni iznos potraživanja od kupaca, prije izvršene ispravke vrijednosti, sastoji se od potraživanja od od kojih najveći deo čine bruto potraživanja od kupaca u iznosu od 59,341 EUR-a i potraživanja za PDV u iznosu od 59,580 EUR-a (Napomena 4.5).

EUR-a

	<u>2020.</u>
Najznačajniji-prvih 5 kupaca	48,475
Ostali	<u>10,866</u>
	<u>59,341</u>

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Društvo u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospele obaveze. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

U 2020 godini, rukovodstvo je pratilo i procenjivalo uticaj krize uzrokovan pandemijom COVID 19 na novčane tokove Društva. Rukovodstvo je pratilo situaciju i nastojalo je da nađe raspoložive načine da umanjiti uticaj COVID 19 na likvidnost..

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Društva data je u sledećoj tabeli:

2020. godina				EUR-a
	<u>do 1</u>	<u>od 1 do 2</u>	<u>od 2 do 5</u>	<u>Ukupno</u>
Dugoročni krediti	-	84,800	63,182	147,982
Obaveze iz poslovanja	98,516	-	-	98,516
Krat. finan. obaveze	115,854			115,854
Ostale krat. obaveze	665,079	-	-	665,079
	<u>879,449</u>	<u>84,800</u>	<u>63,182</u>	<u>1,027,431</u>
2019. godina	<u>do 1</u>	<u>od 1 do 2</u>	<u>od 2 do 5</u>	<u>Ukupno</u>
Dugoročni krediti	-	115,854	110,187	226,041
Krat. finan. obaveze	100,795	-	-	100,795
Obaveze iz poslovanja	116,436	-	-	116,436
Ostale krat. obaveze	5,121	-	-	5,121
	<u>222,352</u>	<u>115,854</u>	<u>110,187</u>	<u>448,393</u>

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri (aktuelni anuitetni plan).

4.29. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Društva ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Društva pregleda strukturu odnosa dugova i kapitala na godišnjoj osnovi.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos neto obaveza (zaduženosti) i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine su bili sledeći:

	<u>2016.</u>	EUR-a <u>2015.</u>
1. Zaduzenost*	263,836	326,836
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	47,634	251,871
I Neto zaduzenost (1 – 2)	216,202	74,965
3. Kapital**	791,026	1,808,801

II Ukupni kapital (I+3)	1,007,228	1,883,766
III Racio (odnos) neto zaduženosti prema kapitalu (I/II)	0.21	0.04

*Zaduženost obuhvata dugoročne obaveze i kratkoročne finansijske obaveze

**Kapital obuhvata iznos ukupnog kapitala

4.30. NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

Finansijski iskazi su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promjena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski iskazi sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Iskaza o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promjenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Na dan 31. decembar 2020. godine ukupna obrtna sredstva su iznosila 212,460 EUR, što je za 673,358 EUR-a manje od iznosa tekućih obaveza na istu dan. Takođe, za 2020. godinu Društvo je ostvarilo neto gubitak od 990,814 EUR-a, tako da ukupni akumulirani gubitak veći za 690,481 EUR-a od akumuliranog dobitka. Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da posluje u skladu sa načelom nastavka poslovanja.

Za otklanjanje navedenih neizvjesnosti pri primjeni načela nastavka poslovanja, Društvo je uzelo u obzir sledeće. U 2020 godini, rukovodstvo je pratilo i procenjivalo uticaj krize uzrokovan pandemijom COVID 19 na vremensku neograničenost poslovanja Društva. Rukovodstvo je prilikom procenjivanja vremenske neograničenosti poslovanja i u finansijskim projekcijama, uzimalo u obzir brojne faktore, uključujući zabrane putovanja, restrikcije, pomoć države, finansijski položaj dobavljača i kupaca i njihov uticaj na očekivanu profitabilnost i druge ključne finansijske pokazatelje uspešnosti, uključujući informacije koje pokazuju hoće li biti dovoljno likvidnih sredstava za nastavak ispunjavanja obaveza onda kad dospiju. Rukovodstvo je procijenilo postojeće i očekivane efekte COVIDA-19 i zaključilo da subvencije Vlade Crne Gore omogućije Društvu da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, kao i da će očekivane ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori u 2021. godini, posebno planirani rast u oblasti turizma, pozitivno uticati na ostvarivanje planiranih finansijskih pokazatelja. Dodatno, Društvo je u planovima za sledeću godinu predvidjelo da će ostvariti bolje rezultate kroz proces reorganizacije i smanjenja troškova. Uzimajući u obzir gore navedeno, prezentovani finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa konceptom nastavka poslovanja.

„JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE“
CRNE GORE sa s.o.

Šifra: _____

Šifra: _____

4.31. PORESKE RIZICI

Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zatezних kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 65/01, 80/04 i 29/05 I Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 020/11, 028/12, 008/15 I 47/17), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

4.32. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice za sastavljanje fin. izkaza:

Dragan Djukić

Direktor:

Jelena Kljajević

